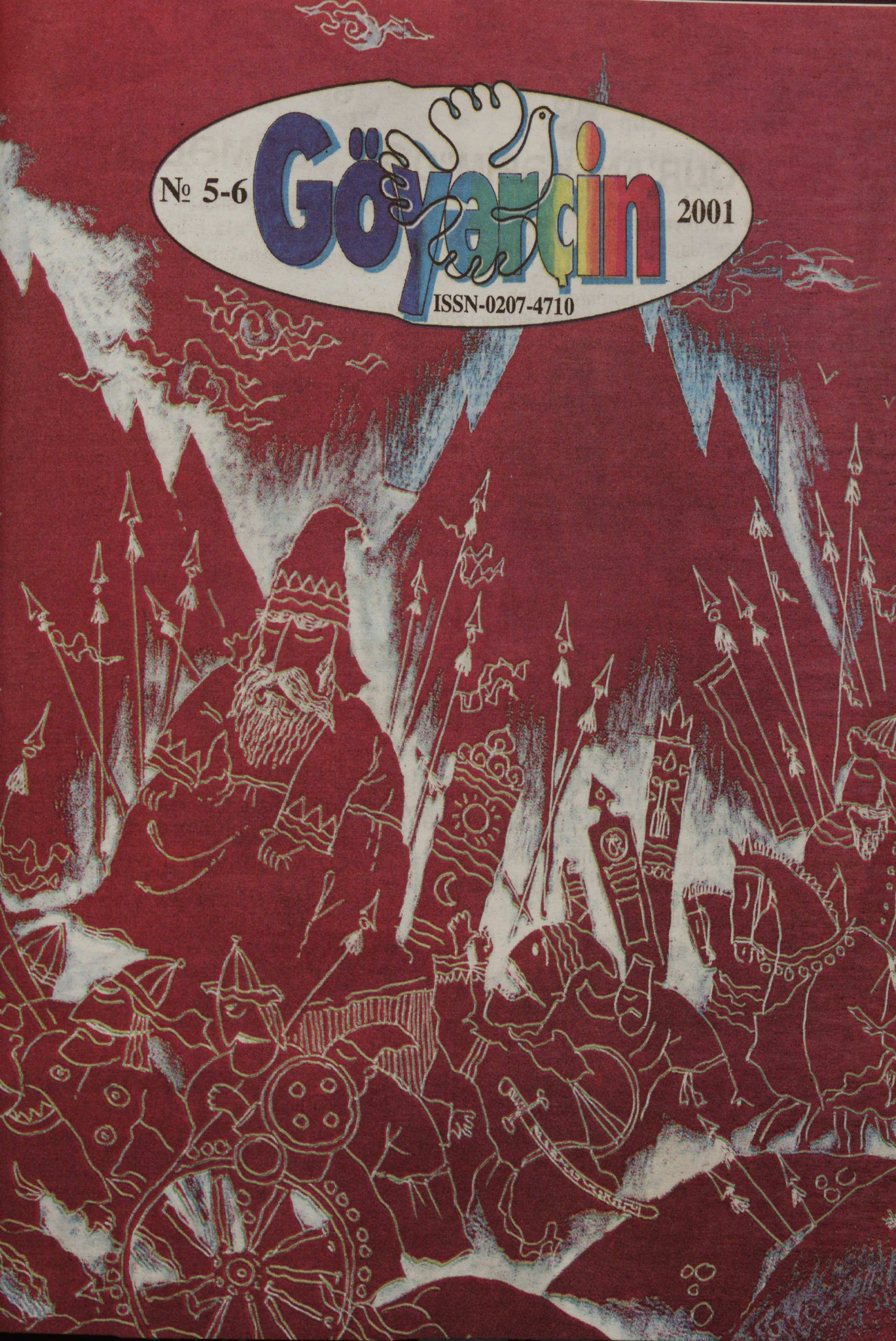

№ 5-6

Göyarcın

2001

ISSN-0207-4710

SAĞ OL!

Henrix SAPQİR
(Rusiya)

1

Motorlar işə düşdü,
Biz havaya qalxırıq.
Kresloda oturub
Pəncərədən baxırıq.
İşıq yandı, hərflər
Qəşəng göründü bir az.
- Kəmərləri bağlayın!
Papiros çəkmək olmaz.
Uçuş yetişdi sona,
Mürgülülər oyandı.
Təyyarə yerə enib
Meydançada dayandı.
Upuzun bir balıqdı
Elə bil ki, təyyarə.
Pilota "sağ ol" deyib
Hamımız düşdük yerə.
Sevindi təyyarəçi,
Nə söylədi görün bir:
Çox şadam ki, təyyarə,
Xoşunuza gəlibdir.
O, sıxıb əlimizi
Bizə tapşırıdı bərk-bərk:
Gedib konstruktora
"Sağ ol" deyəsiz gərək.

2

Getdik aerodroma,
Bir otağa girdik biz.
Gördük konstruktor
İşləyir səs-səmirsiz.
Dörd yanda layihələr,
Göz oxşayan modellər.
Bilmədik heç nə deyək,
Çaşıb qaldıq bir qədər.
Yaman həyəcanlıydıq,
Səsimiz çıxdı bərkdən:

- Biz gəlmişik ki, sizə
Sağ ol deyək ürəkdən.
Xoşumuza gəlibdir
Siz düzəldən təyyarə,
- Onda mənim yanıma
Gəlmisiz nahaq yerə!
Siz gedib sağ ol deyin
Zavodda fəhlələrə!

3

Şüşə damın üstündə
Gəzən sərçələr deyir:
- Nə üçün gəlmisiniz,
Bizi başa salın bir?
Baxırıq, təyyarəni
Bir gör necə yığırlar!
Qanadı birləşdirib
Açarlarla sıxırlar.
Bir fəhlə acıqlanır:
- Ay uşaqlar deyin, siz
İşin qızgın çağında
Burda nə gəzirsiniz?
Dilimiz topuq çalır.
Bilmirik ki, neyləyək.
- Heç, elə gəlmişik ki,
Sizə sağ ol söyləyək.
Fəhlənin gülür üzü,
O başa düşür bizi.
Söyləyir ki, işimiz
Asıldı metaldan.
Onu əridənlərə
Pay düşür bu "sağ ol"dan.

4

Poladəritmə sexi,
İşlər deyilmiş asan.
Odlu peçin önündə
Durub qüdrətli insan.
Əlində brezent əlcək.
Başında brezent papaq.
Gözlərinin önündə
Alov dilimlənir, bax!
Qığılcımlar oynayır,
Sanki ildırım çaxır.
Metal seli çay kimi

Nur saçsa-saçsa axır.
Ustaya "sağ ol" dedik,
Onun xoşuna gəldi.
Metal selinə baxın,
Görün necə gözəldi?!
Bir parç sərini su içib
Usta dedi. - Bilirsiniz,
Metal da yaranmazdı.
Əgər olmasa filiz.
Mən nə iş görmüşəm ki,
Artıqdır haray-həşir.
Əsl "sağ ol" filizi
Çıxaranlara düşür.

5

Şaxtada liftə minib
Endik, endik dərinə,
Yerin düz ürəyinə
Yaxın olan yerinə.
Qaranlıq dəhlizlərlə
Gedənlərə qoşulduq.
Getdik, getdik, nəhayət,
Şaxtaçıya tuş olduq.
Toz-torpaq içindəydi
Əynindəki gödəkcə.
Üz-gözü hisli-paslı,
Dişlər ağarır təkçə.
Söylədik: - Əmi, bizi
Bağışlayasız gərək.
Çətin işiniz üçün
Gəlmişik "sağ ol" deyək.
Güldü, yerin altında
Filiz doluymuş, dolu.
Gedin, geoloqlara
Söyləyin bu "sağ ol"u.

6

Əlində çəkici var,
Belində iri çanta
Geoloq düşüb gəzir
Yolsuz, rizensiz tayqada.
Çəkici endirdikcə
Daşdan od, alov çıxır.
Qiymətli çarpanağı
Bir-bir çantaya yığır.

Tayqaya bax, qaralır
Ayı dərisi kimi.
Geoloq hey yol gedir.
Bir ov hərisi kimi.
Başı işə qarışıb,
Gedib elə uzağa,
İmkan da yoxdur ona
Heç teleqram vurmağa.

7

Qışın oğlan çağında
Üzə güldü bəxtimiz.
Moskvada rast gəldik
Həmin geoloqa biz.
Aeroportda görüşdük.
Dedik: - Uzaq getməyin.
Çox xahiş eləyirik,
Mübahisə etməyin.
Qəbul eləməsəniz
Təşəkkürü, ağ olar.
Mə'dən kəşf eləyəne
Çatacaq bu "sağ ol"lar.
Əriyib metal olub
Tapdığınız külçələr.
Təyyarə nə gəzirdi
Metal olmasa əgər?
Geoloq dedi: - Tayqa
Xəzinəyə bənzəyir.
Qoynundakı mə'dənlər
Yolumuzu gözləyir.
Gözəl sidr ağacları
Göyə baş çəkir orda.
Sığınlar səkir orda,
Samurlar səkir orda,
Endi tayqada yerə
Bir dəfə təyyarəmiz.
Ocaq çatıb qızındıq
Onun dövrəsində biz.
Mə'dən tapmazdıq, pilot
Bizə etməsə kömək.
Sizin "sağ ol"larınız
Ona çatacaq demək.

Tərcümə edən:
Rafiq YUSİFOĞLU

Rəssam İlqar TOFİQOĞLU

DÜNYA UŞAQ ƏDƏBİYYATINDAN NÜMUNƏLƏR

LABULE De LEFEVR

1811-1883

Görkəmli fransız alimi, siyasi xadim, publisist Labule dünya ədəbiyyatında bir nağılçı kimi daha məşhurdur. Gərgin siyasi fəaliyyətdən yorulan Labule axşamlar nağıl dünyasına qapılmaqdan zövq almış, uşaq-
lıq illərini xatırlamışdır. Nağılı tərbiyənin qüdrətli mənbəyi hesab edən sənətkar dünya xalqlarının ibrətamiz nağılları əsasında üç məşhur nağıl kitabı yazıb çap etdirmişdir: "Mavi nağıllar", "Yeni mavi nağıllar", "Sö-
nuncu mavi nağıllar".

Əziz balalar, indi Labulenin bir nağılını sizə təqdim edirik.

Rəssam ORXAN

İLƏHI QAZLAR

V

arlı bir mülkədarın çox tənbel, avara bir oğlu var idi. Valideynləri onun əlindən cana gəlmişdilər.

Oğlanı tərbiyələndirmək üçün onu bir keşişin yanına aparıb qoydular. Ancaq uşaq iki ayağını bir başmağa dirəyib dedi ki, heç nə, heç nə etmək istəmirəm. Mən dvoryanam. Heç gör mənim atam bir iş görür?

Keşiş ona başa salmağa çalışdı ki, sən atan bu səviyyəyə gələnə qədər əzablı bir yol keçib. O, polkovnikdir. Polkovnik olmaq üçün mayor, kapitan, poruçik, kadet olmaq lazımdır. Oxumağı, yazmağı, qılınc oynatmağı bacarmayandan isə kadet çıxmaz.

Oğlan acıqlı-acıqlı dedi ki, mən imperator olmaq istəyirəm, ona görə ki, imperator heç bir iş görmür.

Keşiş oğlanı başa salmağa çalışdı ki, imperatorun işi həddindən çoxdur, hətta o ən işgüzar kəndlidən belə çox işləyir.

Oğlan acıqlı-acıqlı dedi ki, əgər belədirsə, mən Allah olmaq istəyirəm.

Keşiş dəhşətə gəldi.

- Yaxşı fikirləş, mənim balam. Bütün dünyanı idarə edən Allahdır. O nəinki ayı, günəşi hərəkətə gətirir, hətta ən adi qarışqalara belə yol göstərir. Onun ilahi nəzərləri həmişə kainatın üstündədir. Allah heç zaman dincəlmir, ona görə ki, onun məhəbbəti tükənməz və sonsuzdur.

Oğlan yenə də sözündən dönmədi. Ağlayıb dedi ki, əgər mən

bu dünyanın hökmranı olmasam, yatmayacam.

Öyüd-nəsihətin, hədə-hərbənin xeyiri olmadı. Çarəsiz qalan keşişin arvadı oğlana yalandan dedi ki, sən indi durub yat, sabah Allah olacaqsan.

Söz oğlanın ağına batdı. O, çarpayısında uzanıb yatdı. Axşamın xeyrindən, sabahın şəri yaxşıdır, - deyirlər. Uşaq yuxudan duran kimi soruşdu ki, mən Allah olmuşam, yoxsa yox?

Keşişin arvadı dedi ki, bəli, sən indi Allahsan. Bu gün istirahət günüdür, ancaq Allah üçün nə istirahət?

Onlar birlikdə kilsəyə yollandılar. Çəmənləndən keçəndə oğlan qaz otaran qonşu qızı gördü. Qız qazları başlı-başına buraxıb müqəddəs ziyarətgaha gəndələrə qoşuldu.

Oğlan qışqırdı:

- Varvara, sən qazları sahibsiz qoyub hara gedirsən?

- Məgər heç bazar günü qaz otararlar?

- Bəs qazları kim qoruyacaq?

- Sevimli ağa, bazar günü qazları Allah qoruyur, onlar ilahi qazlardır.

Qız bu sözləri deyib, kilsəyə yollananda keşişin arvadı oğlana dedi:

- Bax, əzizim, eşitdin Varvara nə dedi? Mən səni həvəslə kilsəyə aparardım, sən də orqan musiqisinə qulaq asardın. Ancaq bu, qətiyyəən mümkün deyildir. Axı sən Allahsan, gərək bu qazları qoruyasan.

Kiçik mülkədar cavab verməyə söz tapmadı. O səhərdən axşama kimi çəməndə qazları otardı. Oğlan o qədər yorulmuşdu ki, axşam özünə söz verdi ki, bir də Allah olmaq arzusuna düşməyəcək.

Tərcümə edib işləyəni:
R. ƏLİYEV